zorg

voor het leven

jaargang 36 | nummer 1 | maart 2018

Twee flessen wodka op het boodschappenlijstje P12

Nieuw - puzzel! P14

Afscheid van Esmé Wiegman P2

npv
zorg voor het leven

grenzen

npvzorg.nl

Foto: Willemine Bunk

Afscheid van directeur Esmé Wiegman

‘Om elkaar te vinden hoef je niet in dezelfde kerkbank te zitten’

We hebben haar intussen al in alle toonaarden uitgeluid, in *ZORG* doen we het nog even dunnetjes over. Een afscheidsinterview met – inmiddels vertrokken – directeur Esmé Wiegman, aan de hand van drie Bijbelse vrouwen, door haarzelf geselecteerd.

Debora

De richteres die, gezeten onder een palm, in gesprek ging met iedereen die langskwam. Herken je je daarin?
‘Haha! Ik heb weliswaar geen palm, maar ik praat graag. Al kan ik de stilte ook waarderen. Wat mij treft bij Debora: ze ís er, met een soort vanzelfsprekendheid. En ze staat op. Dat geldt nog steeds; ga aan de slag op de plek waar je bent.

Het feit dat ik als vrouw een leidinggevende rol had, vond ik nooit lastig. Natuurlijk was het in het begin even wennen op bijeenkomsten in het land met bijvoorbeeld alleen maar kerkenraadsleden. Dan zag het letterlijk zwart van de mannen. Het was niet voor iedereen vanzelfsprekend dat een vrouw de avond opende en een gebed deed. Maar ik heb niet de indruk dat mensen daar moeite mee hadden. Zelf vond ik het ontzettend leuk om op verschillende plekken te komen en de hele breedte van christelijk Nederland te ontmoeten.

Er zouden best meer Debora’s mogen zijn. Niet door met de ellenbogen te werken, maar door op te staan op de plek waar je gesteld bent. Debora stond met mannen op een gelijkwaardig niveau. Zonder dat ze zichzelf als een man gedroeg.’

Na haar optreden was er veertig jaar vrede ...
‘Dat kun je ook lezen als: ze is voor een hele generatie van betekenis geweest. Misschien heb ik dat bereikt voor een toekomstige generatie, dat ik medisch-ethische thema’s meer toegankelijk heb gemaakt. Zelf heb ik geen medische achtergrond en daardoor sta ik dicht bij gewone mensen.’

Esther

Ze hield haar identiteit lang verborgen. Moest jij dat als NPV-directeur soms ook doen?

'Er kwam geen uitnodiging binnen waar ik 'nee' op zei, ik wil met iedereen praten. Met de directeur van de Levenseindekliniek bijvoorbeeld. Ik ben dan heel nieuwsgierig: wat maakt dat anderen minstens zo gedreven zijn voor hun zaak als ik voor de mijne? Net als Esther ben ik een strategisch denker. Daarom ben ik ook terechtgekomen in verrassende coalities, bijvoorbeeld bij subsidieaanvragen. Wel met het doel om je missie te versterken natuurlijk.'

Ze ging tot het uiterste. Jij ook?

'Ik zat eens bij een tv-optreden waarin een van de andere gasten euthanasie met veel verve goedpraatte. Dan krijg je een dreun die nog heel lang nawerkt. De parallel met Esther? Ze was op en top vrouw. Je kunt je vrouw-zijn op een slimme manier inzetten. Natuurlijk niet zoals de vrouw van Potifar dat deed, maar zoals Esther, heel zuiver.'

Maria

'Als je je bezighoudt met een thema als onbedoelde zwangerschap, besef je weer hoe ingewikkeld het was voor Maria om zwanger te zijn. Ik raak onder de indruk van haar ongelooflijk grote vertrouwen.'

Is ze een onderbelichte figuur?

'Ik ben het eens met de predikant die er onlangs voor pleitte om protestantse gebouwen gewoon de naam van Maria te geven. Waarom wel Petruskerk of Barnabaskerk maar geen Mariakerk? Net als de apostel Petrus is de moeder van Jezus een voorbeeld. De NPV werkt samen met rooms-katholieken. Soms zijn mensen daar verrast over, maar dat verrast mij dan weer. Vanaf het begin is er verbondenheid in de zorg voor het leven. Daarin vind je elkaar. Daarvoor hoef je niet in dezelfde kerkbank te zitten.'

'Waar ik mijn grenzen verleg? In de bergen; we gaan steeds hoger en verder!'

Grenzeloze trouw!

Op het moment dat deze *ZORG* bij u op de deurmat valt, heb ik afscheid genomen van de NPV om me te kunnen richten op het werk van een coöperatie voor palliatieve zorg in Nederland. Het thema 'grenzen' heeft voor mij persoonlijk in dat licht een bijzondere betekenis: van de ene werkomgeving naar een andere. Tegelijk gaat het niet om een heel harde grens.

Thema's die de afgelopen jaren volop mijn belangstelling hadden, zoals de vragen rondom het levenseinde, blijf ik met me meedragen. En de NPV gaat door, ook zonder mij, met het opkomen voor de beschermwaardigheid van het leven. In dit alles mogen we vertrouwen op de grenzeloze trouw en goedheid van God!

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink

Ali van Dijk

Vraag en Antwoord

Grenzen aan behandelen

Ik heb een vraag. Mijn vader is vorige maand overleden en ik houd het gevoel dat het anders had gekund. Hij was ongeneeslijk ziek, is na een hartstilstand gereanimeerd, naar het ziekenhuis gebracht en daar na een slechte dag overleden. Zijn we hiermee over grenzen gegaan? Hoe hadden we dit kunnen voorkomen?

Begrijpelijk dat deze gebeurtenis indruk op u heeft gemaakt. U stelt de vraag of behandelen – in dit geval in de vorm van reanimatie – nog op zijn plaats was. Met andere woorden: was er sprake van overbehandelen?

Wat is overbehandelen?

Overbehandelen is het geven van een medische (be)handeling, die op grond van informatie en kennis voorafgaand aan de ingreep/behandeling, nagelaten had moeten worden. Vooraf kon je weten dat een behandeling niet het gewenste doel zou bereiken. Het gaat dus niet om behandelingen die achteraf gezien niet hebben geholpen, maar wel kans van slagen hadden. Vaak betreft het kwetsbare ouderen, maar ook bij jongere patiënten komt het voor.

Waarom gebeurt het?

Oorzaken kunnen liggen bij de patiënt, diens familie en bij de arts. Het maatschappelijk klimaat kan eveneens een rol spelen. Allereerst is er de dreiging die ziekte met zich meebrengt. Als ziekte je leven bedreigt en je in je bestaan raakt, zal alles in je zoeken naar herstel. Dat geldt voor jezelf én hen die met je zijn verbonden. Hoop doet leven en met die hoop grijp je je aan alle beschikbare behandelingen vast. Artsen willen iets te bieden hebben: doen is voor hen vaak beter dan laten. Voor hen kan de erkenning dat er geen geschikte behandeling meer is, voelen als falen.
Voor een gesprek over hoop, verwachtingen en eerlijke feiten is durf, tijd en echte beschikbaarheid nodig. Daaraan ontbreekt het nogal eens. En als er meerdere artsen betrokken zijn, wie heeft dan het overzicht en de eindverantwoordelijkheid? Tel daarbij op dat we leven in een maatschappij waarin het leven in hoge mate als maakbaar wordt gezien. Erkennen dat de mogelijkheden van de geneeskunde nog steeds begrensd zijn, is niet eenvoudig. Daarbij speelt dat angst voor euthanasie soms een krampachtige tegenreactie geeft: als een arts bereid is om euthanasie toe te passen, stopt hij dan misschien niet te snel met behandelen?

Hoe voorkomen we overbehandelen?

Belangrijk is om op tijd na te denken over het levenseinde en hierover te praten met je naasten. Er is daarnaast tijd nodig voor het gesprek met de arts. Wat hoopt, denkt, verwacht men als er beslissingen genomen moeten worden? Dat kan heel verschillend zijn bij de betrokkene, de familie, de arts. Bovendien blijven deze dingen vaak onuitgesproken. Maar juist het op tafel krijgen hiervan kan verder helpen. Is het doel genezing of levensverlenging? Of is dit onhaalbaar en gaat het vooral om het bestrijden van klachten? Gaat een behandeling helpen of geeft deze juist extra klachten? Passende zorg is gericht op leven en welzijn, weldoen en niet schaden. Met respect voor het leven én de grenzen van het leven. Dan kan afzien van een reanimatie een juiste beslissing zijn.

Heeft u ook een vraag op medisch-ethisch gebied?

Mail dan naar **info@npvzorg.nl**.
U kunt ook schrijven naar NPV, t.a.v. redactie ZORG, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL

Uitgebreide informatie over medisch-ethische kwesties en dilemma's vindt u op **www.npvzorg.nl/thema**.

Wilt u telefonisch contact?
Aarzel dan niet om te bellen naar de NPV-Advieslijn: **(0318) 54 78 88**. Voor urgente vragen kan dit zelfs 7 dagen per week en 24 uur per dag.

Daarnaast kunt u uw vraag schriftelijk aan ons voorleggen via **npvzorg.nl/contactadvieslijn**. Binnenkort is er de mogelijkheid om met de NPV-Advieslijn te chatten: **www.npvzorg.nl/advieslijn**.

Foto: StudioFOTOMAX

De kracht van vrijwilligers in de palliatieve zorg

NPV-lezing door prof. dr. Anne Goossensen

Vrijwilligers zijn niet meer weg te denken uit de palliatieve zorg. Zij maken het mogelijk dat meer mensen thuis kunnen sterven of overlijden in de liefdevolle omgeving van een hospice. Wat is de kern van deze bijzondere bijdrage aan het levenseinde? Wat is er wetenschappelijk over bekend? Hoe formuleren vrijwilligers zelf hun ervaringen?
Mevrouw Goossensen gaat onder meer in op het 'er zijn' en zal uiteenzetten hoe mensen van betekenis voor elkaar kunnen zijn in moeilijke tijden.

- Door wie: prof. dr. Anne Goossensen, bijzonder hoogleraar Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg
- Voor wie: NPV-leden en overige belangstellenden
- Wanneer: dinsdag 15 mei 2018
- Waar: De Schakel, Oranjelaan 10, 3862 CX Nijkerk
- Aanvang: 20.30 uur, inloop met koffie/thee vanaf 20.00 uur
- Toegang: gratis

Aanmelden:
www.npvzorg.nl/aanmelden-npvlezing

Voorafgaand aan de lezing vindt de Algemene Ledenvergadering plaats.

Ethicus Theo Boer over health checks

‘Je krijgt informatie die tot dat moment alleen God wist’

Charlotte Ariese-van Putten

Wil ik weten welke ziekten ik eventueel kan krijgen? Met de mogelijkheden van bijvoorbeeld de total bodyscan loop je aan tegen de grenzen van de geneeskunde. Ethicus Theo Boer over de voors en tegens van health checks (gezondheidstests).

Zijn hoogleraarschap aan de Lindeboom Leerstoel Ethiek van de Zorg (aan de Theologische Universiteit Kampen) begon prof. dr. Theo Boer in 2014 met het thema voorspellende geneeskunde. Het Lindeboom Instituut werkte samen met de NPV aan het project ‘Komt een test bij de dokter’, dat leidde tot de brochure *Wil ik alles weten?*

Theo Boer: ‘Mijn persoonlijke kennismaking met deze interessante materie was toen een bevriende oogarts mij het dilemma voorlegde of hij een 20-jarige man met een ontstoken oogzenuw moest vertellen dat dat in 50% van de gevallen een voorbode is van MS.’ Het boeiende aan een thema als voorspellende geneeskunde, maar ook in bredere zin het gebruik van health checks op initiatief van de patiënt, is volgens Boer dat mensen keuzes maken langs heel andere scheidslijnen dan bijvoorbeeld bij abortus en euthanasie. ‘Dat is natuurlijk niet verwonderlijk. De keuze om wel of niet een total bodyscan te doen is veel minder beladen.’ Zelf liet hij, aan het eind van de projectperiode, ook een total bodyscan maken. ‘Bepaalde vooroordelen die ik had, werden door het gebruik van de scan bepaald niet weggenomen. Denk aan het ontbreken van een arts-patiëntrelatie en het overduidelijk commerciële karakter van het onderzoek.’

Trend

Het lijkt alsof we door het gebruik van health checks steeds autonomer worden. ‘Maar hoe autonoom zijn we eigenlijk als we meegaan met een trend om steeds meer gebruik te maken van health checks?’ Een stijging van het gebruik van deze tests kan ook leiden tot ‘deelnamedwang’. Mensen worden dan in toenemende mate verantwoordelijk gehouden voor hun eigen gezondheid. Verder zijn er volgens Boer ook vragen te stellen bij de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de zorg. Want het gebruik van health checks leidt tot een hoger zorggebruik en een stijging van de kosten in de reguliere gezondheidszorg.

Grenzen

Op de vraag naar grenzen bij het gebruik van health checks verwijst Theo Boer naar de criteria voor verantwoorde screening van Wilson en Jungner. Zij stelden in 1968 een lijst op met eisen waaraan bevolkingsonderzoeken (screenings) zouden moeten voldoen. Over het algemeen zijn deze criteria ook toepasbaar op health checks: zij moeten onder andere relevante kennis opleveren, bruikbaar zijn voor de behandeling of preventie van een ziekte en geen onacceptabele nadelen hebben. Theo Boer pleit voor een goede bijsluiter. ‘Net als bij geneesmiddelen moeten mensen betrouwbare informatie krijgen over voordelen, risico’s en mogelijke medische en persoonlijke gevolgen. Aanbieders hebben hierin wat mij betreft een primaire verantwoordelijkheid. Als zij dat niet uit zichzelf oppakken, zal de overheid moeten ingrijpen.’ Wilson en Jungner stellen ook dat screenings alleen moeten worden aangeboden aan mensen met een sterk verhoogd ziekterisico. Boer deelt die mening niet. ‘Zolang een health check niet te veel bijwerkingen heeft en uit eigen zak wordt betaald, mag een consument zelf beslissen.’

Leefstijl

Tot slot een persoonlijk advies van Theo Boer aan mensen die een health check zoals bijvoorbeeld een total bodyscan overwegen. ‘Ik zeg: doe het niet te snel. Let liever op je leefstijl en aarzel vooral niet om met veranderingen in je lichaam naar je huisarts te gaan.’ Principiële bezwaren tegen health checks zijn er volgens hem niet, maar terwijl hij zelf in de scan lag, kwam Psalm 139 in zijn gedachten. ‘Eigenlijk kom je informatie te weten die tot dat moment alleen God wist. Ik vond het een heel veilig gevoel om te weten dat God je volledig kent en dat je leven in Zijn hand is.’

‘Mijn vooroordelen werden bepaald niet weggenomen’

Meer informatie:

www.npvzorg.nl/wil-ik-alles-weten/
Hier leest u ook hoe u de brochure *Wil ik alles weten?* kunt downloaden of aanvragen. Telefonisch bestellen kan via **(0318) 54 78 88**. De brochure is gratis; voor verzend- en administratiekosten brengen wij € 2,50 in rekening.

Foto: Niek Stam

NPV Ondernemer voor het leven

Handen ineen voor een positieve houding tegenover het leven

Vol overtuiging werkt de NPV dagelijks aan de verspreiding van het geluid dat elk mens ertoe doet. Hoe pril of beperkt ook, elk mens is een beelddrager van God en daarom van onschatbare waarde. Terwijl we aan de ene kant merken dat die waarde minder erkend wordt en de bewogenheid voor kwetsbaar leven verkilt, zien we ook mooie initiatieven waar mensen licht brengen in het (eenzame) leven van anderen.

We moeten weer respect voor het leven krijgen en daar wil de NPV aan bijdragen. Dat doet ze onder meer door het geven van thuishulp en lezingen over bijvoorbeeld eenzaamheid. Verder is ze medeorganisator van doordachte campagnes die het gesprek op gang brengen over thema's die nog steeds in de taboesfeer liggen, zoals abortus en het gebrek aan eerlijke informatie hierover.

In het verleden kon de NPV met dit soort campagnes en de beschikbare middelen niet het bereik realiseren dat zij voor ogen had. Schaalvergroting was dus gewenst. Daarom is de NPV met een aantal ondernemers om de tafel gegaan rond de vraag: hoe kunnen we het geluid van leven terugbrengen in Nederland?

Zo zag de NPV Ondernemer voor het leven het levenslicht. Een initiatief met en voor ondernemers, die met hun middelen en netwerk - en wellicht hun inventiviteit en creativiteit - willen bijdragen aan het lanceren van campagnes met een grotere reikwijdte. Een NPV Ondernemer voor het leven maakt deel uit van een netwerk van ondernemers die in de samenleving een positieve houding willen terugbrengen tegenover het leven.

De eerstvolgende ondernemersbijeenkomst vindt plaats op maandagavond 28 mei D.V.

Reserveer deze datum alvast in uw agenda!

Onthulling logo tijdens lanceringsbijeenkomst NPV Ondernemer voor het leven.

NPV Ondernemers brengen het geluid van leven terug in Nederland

Zij versterken het geluid dat:

- elk mens waardevol is
- mensen met een beperking welkom moeten blijven in onze samenleving
- de aanpak van eenzaamheid onze gezamenlijke zorg is
- ongeboren kinderen ook bescherming verdienen
- euthanasie niet het laatste woord heeft

Wat biedt de NPV aan ondernemers:

- de gelegenheid het geluid te versterken dat ieder mens ertoe doet
- ruimte voor maatwerk en meedenken in campagnes
- 1 à 2 keer per jaar een inspiratie- en netwerkbijeenkomst
- speciale plek op NPV-website
- logo 'NPV Ondernemer voor het leven' en certificaat
- participatie in een ondernemers-netwerk met hart voor mensenlevens

Bent u ondernemer en wilt u concrete campagnes steunen die het geluid van leven terugbrengen in Nederland?

Voor een bedrag vanaf € 1.000 per jaar kunt u al deelnemen aan het netwerk.
Kijk voor meer informatie op **www.npvzorg.nl/ondernemers**. Nog eens doorpraten?
Neem contact op met Eline Borgdorff via efborgdorff@npvzorg.nl of **(0318) 54 78 88**.

Maak kennis met een aantal ondernemers die vertellen waarom ze het afgelopen jaar NPV Ondernemer voor het leven zijn geworden.

Sam de Vos:

'De beschermwaardigheid van het leven is tegenwoordig helaas geen vanzelfsprekendheid meer. Ik wil de NPV van harte ondersteunen om hier een tegengeluid aan te geven.'
www.samplus.nl

Sam samenwerken adviseren managen

Jurjen Procee:

'Ik geloof dat leven én ondernemerschap voortkomen uit de hand van onze scheppende God. De NPV stelt alles in het werk om het geluid van leven in onze samenleving te laten klinken. Daar doe ik graag aan mee als NPV Ondernemer voor het leven!'
www.jurjenprocee.nl

jurjen procee fondsenwerving & communicatie

Gerwin de Vries:

'Elk mens verdient aandacht, zorg en een klankbord in moeilijke tijden. De NPV biedt al deze mogelijkheden 24 uur per dag als dat nodig is.'
www.zalsmankampen.nl

zalsman onbeperkt drukwerk kampen

Maarten Ploeg:

'NPV, bedankt dat wij deel mogen nemen als Ondernemer voor het leven en daarmee jullie activiteiten kunnen ondersteunen!'
www.wspsystems.com

WSP Laundry Innovators

Een goed gesprek over wensen en grenzen

Uitkomsten onderzoek naar de NPV-Levenswensverklaring

In 2016 en 2017 is onderzoek gedaan naar de ervaringen met de NPV-Levenswensverklaring. Dat is een wilsverklaring voor momenten waarop iemand niet in staat is zelf zijn wensen kenbaar te maken. Het onderzoek bestond uit een digitale peiling en zogeheten focusgroepgesprekken. De verklaring vervult, zo ontdekten we, een belangrijke functie in een seculariserend Nederland. Daarbij blijkt het gesprek tussen houder, arts en vertegenwoordiger essentieel. Hieronder de belangrijkste uitkomsten vanuit de rollen van de verschillende betrokkenen.

Houder

- De Levenswensverklaring is een leidraad, die mij helpt mijn visie te verwoorden.
- Een duidelijk kader, er staat echter niet concreet omschreven wat je bijvoorbeeld moet doen in bepaalde concrete situaties. Enerzijds is dat fijn. Want je weet nu nog niet wat er dan komt. Anderzijds is juist dat ook wel moeilijk.
- Niet alleen voor de laatste levensfase, maar bijvoorbeeld ook als ik een operatie moet ondergaan.
- Mijn vertegenwoordiger? Met mijn oudste zoon zit ik niet op één lijn, dus ik twijfel of hij wel de aangewezen persoon is.
- Ik zou het wel prettig vinden als ik ook een tweede vertegenwoordiger zou kunnen laten vastleggen.
- Weten jongeren eigenlijk wel hoe belangrijk het is om nu al na te denken over deze dingen?

Om u als **houder** te helpen het gesprek over uw verklaring goed te kunnen voeren met uw arts en uw vertegenwoordiger

- gaan we de leesbaarheid van de Levenswensverklaring bekijken en aanpassen
- hebben we een ondersteunend filmpje gemaakt (zie onze website)

Rineke Heij

Mijn wensen zwart op wit

- Mijn arts had nog nooit van de Levenswensverklaring gehoord.
- De relatie met mijn arts is niet meer zo persoonlijk als vroeger. Des te nuttiger is het dat mijn wensen zwart op wit staan.
- Het gesprek met mijn arts is belangrijk. Het moet wel duidelijk zijn dat de Levenswensverklaring geen 'altijd-maar-door-blijven-behandelen-verklaring' is. Ik wil dat mijn arts weet dat ik geen levensbeëindigend handelen wil, maar dat ik de rust krijg om te sterven.

'Meer bekendheid geven aan het bestaan van de NPV-Levenswensverklaring - dat is belangrijk. Voor de houder en vertegenwoordiger van de Levenswensverklaring is het fijn als de arts weet dat deze wilsverklaring bestaat en wat ze betekent. Zo kunnen we doorpraten over de dingen die er voor mij echt toe doen in die levensfase waarin ik niet meer kan aangeven wat ik zelf graag zou willen.'
Als NPV onderschrijven we die conclusie van harte!

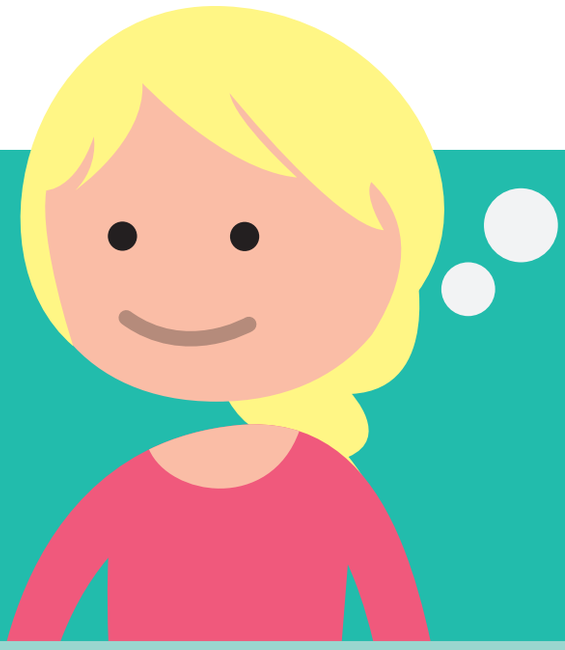

Vertegenwoordiger

- De Levenswensverklaring geeft mij handvatten om mijn rol als vertegenwoordiger ook echt te kunnen nemen.
- Fijn, zo'n kader – maar weet ik echt wat mijn man of vrouw, vader of moeder in concrete situaties zou willen? Ik vind het moeilijk om dit gesprek te beginnen. En ben ik in staat zo'n gesprek met de arts te voeren als het nodig is? Dat vraagt assertiviteit.
- Wanneer ik voor moeilijke medische keuzes kom te staan en me afvraag hoe ik in lijn met de Levenswensverklaring moet handelen, is het goed om te weten dat de NPV graag met me meedenkt.

Om u als **vertegenwoordiger** te helpen uw rol vorm en inhoud te geven

- wordt de houder gewezen op het belang van het inhoudelijk gesprek dat deze met u voert
- hebben we een ondersteunend filmpje gemaakt (zie onze website)

NPV-Levenswensverklaring: (0318) 54 78 88. Zie ook www.npvzorg.nl/levenswensverklaring

Grenzen aan en in het vrijwilligerswerk

Twee flessen wodka op het boodschappenlijstje

Anneke Verhoeven

Je vindt het geen enkel probleem om een halfje bruin mee te nemen voor de oude man bij wie je als vrijwilliger over de vloer komt. Maar als op het boodschappenlijstje opeens artikelen prijken als een grootverpakking shag en twee flessen wodka ...? Freek van Holten, manager Thuishulp, over grenzen in het vrijwilligerswerk.

'De mensen bij wie onze vrijwilligers thuis komen, hebben doorgaans veel lichamelijke zorg nodig. De professionele zorg vraagt steeds vaker aan de vrijwilliger: "Wil je ook steunkousen aantrekken, een pilletje geven? Je bent er toch ...". Ons beleid is: alles mag worden gevraagd. Maar vervolgens mag je jezelf wel afvragen: wíl ik dat wel? Er zijn geen wetten die voorschrijven wat een vrijwilliger wel of niet mag. Wij als organisatie stellen de meeste grenzen. Een voorbeeld: als je alleen maar fungeert als assistent van de professionele zorgverlener, geeft dat geen meerwaarde. Dan dreig je het gat van een ander op te vullen. De meerwaarde die wij willen bieden, zit hem in tijd en aandacht.

Schrijnend

Er zijn ook andersoortige grenzen, daarbij loopt het qua tijd of omvang uit de hand. Of je krijgt de indruk dat wat je gevraagd wordt, helemaal niet ten goede komt aan de hulpvrager. Iemand vraagt: Als je toch boodschappen doet, wil je dan voor mij een pak melk meenemen? Dat is meestal geen punt. Maar als je het verzoek krijgt om nog een pak shag en twee flessen wodka ... Heldere afspraken met de coördinator zijn daarom essentieel.

Of neem de volgende casus: moeder is depressief, een vrijwilliger wordt gevraagd haar kind naar school te brengen. Binnen een maand is de vrijwilliger er vijf keer per week om het kind én uit bed te halen én naar school te brengen én ook nog huishoudelijk werk te doen! Vast een schrijnende situatie, maar daar is natuurlijk professionele hulp nodig. Dat kun je als vrijwilliger niet oplossen.

Natuurlijk zijn er grijze gebieden. Stel dat iemand vervoer wil naar een therapeut die (ook) vage behandelingen doet die richting het occulte gaan. Of een hulpvrager zou graag op zondag samen met de vrijwilliger naar de dierentuin gaan. Een vrijwilliger mag nee zeggen, maar dat hangt helemaal van de persoon af. Soms hanteert een afdeling bindende afspraken.

Hospice

Een mooi praktijkvoorbeeld: een vrijwilliger biedt hulp in een hospice, waar ook euthanasie wordt gepleegd. Dat voelt niet okay. Je kunt echter ook redeneren: als NPV bieden we een handreiking aan mensen in de laatste fase. Het is belangrijk dat je er bent, misschien juist om een euthanasievraag overbodig te maken! Je werkt natuurlijk niet mee aan euthanasie; dat zullen ze ook niet verwachten van een vrijwilliger. De vraag is: wil je uit je veilige bubbel van mensen die het met elkaar eens zijn? Wat je wel en niet wilt doen, bepaal je samen, in goed overleg.

Bepaalde dingen passen gewoon niet bij de NPV. Voor langdurige huishoudelijke hulp of voor schuldhulpverlening moet je niet bij ons zijn. En áls je een keer over een grens bent gegaan – je komt ongemerkt toch iedere dag bij die hulpvrager thuis – betekent dat natuurlijk niet dat dat zo moet blijven. Misschien ben je er gewoon ingerold. Maar je kunt altijd weer een nieuw nulpunt zoeken.

Offer

Als vrijwilliger houd je het ontzettend lang vol als het én in je tijd én bij je persoon past én in balans is. Natuurlijk mag je best eens een offer brengen, maar je kunt niet alléén offers brengen. Soms overschrijdt een hulpvrager, bewust of onbewust, de grenzen. Iemand doet huishoudelijke klusjes bij een echtpaar dat makkelijk zelf een werkster kan betalen. We zullen nooit vragen wat iemand verdient. Maar op een subtiele manier proberen we wel te informeren of er niet een andere oplossing is ...

Je moet grenzen overigens niet alleen maar negatief duiden. Het kan heel goed zijn om je eigen grenzen te verleggen, iets nieuws te beginnen. Bij een bepaalde hulpvraag kan de reactie zijn: zo'n verzoek kregen we niet eerder; we gaan het gewoon proberen. Mocht het helemaal niet bij je passen, dan kun je altijd nog terug. Het kan enorm helpen als je van tevoren afspreekt dat het een experiment is.'

Wat deden we met uw gift?

Mensen met een beperking, ouderen die (dreigen te) vereenzamen, het ongeboren leven – mede dankzij uw hulp konden we ons het afgelopen kwartaal inzetten voor kwetsbare medemensen.

- NPV-Thuishulp:
  (0318) 54 78 88
  Zie ook
  www.npvzorg.nl/thuishulp

Foto: Willemine Bunk

puzzel *nieuw!*

Op veler verzoek plaatsen wij voortaan een puzzel. Vul de antwoorden op de vragen in; als u dit nummer van *ZORG* goed doorleest, moet dat geen probleem zijn. In de gekleurde vakjes verschijnt de oplossing. Die oplossing kunt u voor 1 mei doorgeven via www.npvzorg.nl/inzending-puzzel

Geen internet?
Stuur dan uw oplossing met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer in een gefrankeerde envelop of per briefkaart naar:

NPV, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL

Inzenders dingen mee naar een exemplaar van het boek Dwalen door verhalen van Hadewey Buitenwerf, een uitgave van het Nederlands Bijbelgenootschap.

win!

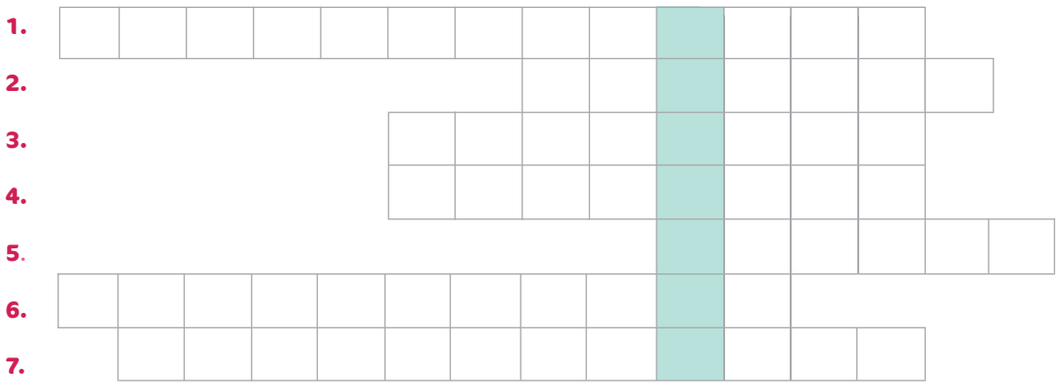

1. Waartoe kan een stijgend gebruik van health checks onder meer leiden?
2. Wat kunt u sinds kort met de NPV-Advieslijn?
3. De meerwaarde van de thuishulp zit hem in tijd en ...
4. 'De NPV-Levenswensverklaring is een ..., die mij helpt mijn visie te verwoorden.'
5. Van welke Bijbelse vrouw mogen er volgens Esmé Wiegman wel meer zijn?
6. De aanpak van ... is onze gezamenlijke zorg.
7. Welke mensen zijn niet meer weg te denken uit de palliatieve zorg?

prikbord

Plastic verpakking

De *ZORG* die u in handen hebt, zat in een plastic verpakking. Een enkele keer krijgen we de vraag: kan dat niet milieuvriendelijker? Belangrijk punt; de schepping gaat ons ter harte! Die folie – van gerecycled plastic! – is echter onvermijdelijk. Een adresopdruk op de achterkant werkt in ons geval niet, omdat ons blad bijna altijd vergezeld gaat van een brief, die tegelijk adresdrager is. We willen als NPV natuurlijk niet (indirect) bijdragen aan de 'plastic soep'. U kunt helpen door het plastic te scheiden van de rest van het huishoudelijk afval. *ZORG* wordt overigens CO_2-neutraal gedrukt, op FSC-papier.

Vacature: gastdocent Way of Life

Vanwege toename van het aantal workshops en gastlessen is Way of Life op zoek naar vrijwilligers met een passie voor jongeren en medische ethiek. Als gastdocent geef je gastlessen en workshops op middelbare scholen, voor jeugdverenigingen en studentenverenigingen.

Meer informatie: www.wayoflife.nl/vacature

Colofon

Tekst NPV • **Realisatie** TRUE Communications • **Drukwerk** Zalsman Zwolle b.v. • **Beeldmateriaal** Willemine Bunk, Niek Stam, eigen beelden, Thinkstock, iStock • **Oplage** 52.000

NPV

Postbus 178, 3900 AD Veenendaal
Kerkewijk 115, 3904 JA Veenendaal
(0318) 54 78 88
Wilt u meer weten over de NPV?
Ga naar **www.npvzorg.nl**
Gesproken versie van *ZORG*: **(0318) 54 78 88**, of e-mail naar **info@npvzorg.nl**

Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

Volg de NPV!
@npvzorgnl • facebook.com/npvzorg

Way of Life is de jongerenorganisatie van de NPV, **www.wayoflife.nl**

Lidmaatschap & giften

Lid worden

U kunt zich aanmelden via onze website (www.npvzorg.nl) of telefonisch: (0318) 54 78 88. De contributie bedraagt € 17,50 per jaar (gezinsleden betalen € 12,50 per jaar). Jongeren tot 25 jaar kunnen voor € 12,50 per jaar lid worden van Way of Life. Het lidmaatschap kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. Voor ledenvoordelen zie **www.npvzorg.nl/ledenvoordeel**.

Adreswijziging of opzegging

Geef uw adreswijziging of opzegging bij voorkeur door via onze website **www.npvzorg.nl/lidmaatschap** of mail naar **ledenadministratie@npvzorg.nl**. Opzeggen schriftelijk voor 5 november.

Giften

Uw financiële steun is welkom op rekeningnummer **NL11 INGB 0004 7118 88** t.n.v. '**NPV**'. Vermeld uw naam, adres en de opmerking '**gift**'.

Het leven is een gave van de Schepper zelf

Dat leven is kostbaar;
van het allerprilste begin
tot aan het einde

‘Een heel veilig gevoel
om te weten dat God
je volledig kent en dat
je leven in Zijn hand is’.

Ethicus Theo Boer over zijn ervaring met de total bodyscan